

NP – 062

5

II Semester B.Sc./B.Sc. (FAD) Examination, July/August 2024
(NEP)

LANGUAGE SANSKRIT – II

Kadambari – Kathamukham, Grammar and Translation

Time : 2½ Hours

Max. Marks : 60

Instructions : i) Answer in **Sanskrit / Kannada / English**.
ii) Answer I, VI, VII in **Sanskrit** only.

I. समीचीनम् उत्तरं चित्वा लिखत :

(8×1=8)

ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಆರಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ :

Choose the correct answer and write :

1) राज्ञः हर्षस्य आस्थाने कः कविः आसीत् ?

अ) बाणः

आ) भासः

इ) कालिदासः

ई) भोजः

2) “हर्षचरितम्” कीदृशे काव्यप्रकारे अन्तर्भवति ?

अ) पद्यप्रकारे

आ) गद्यप्रकारे

इ) चम्पूप्रकारे

ई) रूपके

3) चण्डालकन्यकया आनीते पञ्जरे कः आसीत् ?

अ) सर्पः

आ) काकः

इ) शुकः

ई) व्याघ्रः

4) शुकः वैशम्पायनः केन पालितः ?

अ) जाबालिना

आ) हारीतेन

इ) शुकनासेन

ई) शूद्रकेन

5) पद्मसरसः पश्चिमतीरे कः वृक्षः आसीत् ?

अ) शमीवृक्षः

*आ) चूतवृक्षः

इ) शाल्मलीवृक्षः

ई) पानसवृक्षः

6) जाबालिमुनेः तनस्य नाम किम् ?

अ) शर्यातः

आ) हारीतः

इ) शूद्रकः

ई) शबरः

7) अपरः ब्रह्मलोकः कस्य आश्रमः आसीत् ?

अ) अगस्त्यस्य

आ) विश्वामित्रस्य

इ) जाबालिमुनेः

ई) वसिष्ठस्य

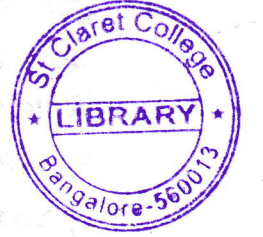
8) गद्यं कवीनां किमिति वदन्ति ?

अ) दर्पणं

आ) धनं

इ) पदकं

ई) निकषं

P.T.O.

II. ದ್ವಯೋ: एकस्य प्रबन्धात्मकम् उत्तरं लिखत :

(1×8=8)

ಎರಡರಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಕುರಿತು ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆಯಿರಿ :

Write an essay on **any one** of two :

1) गद्यकाव्यस्य उत्पत्तिं विकासं च अधिकृत्य लिखत ।

ಗದ್ಯಕಾವ್ಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

Write about the origin and development of Gadyakavyam.

2) कथामुखे विद्यमानस्य शुकस्य दुःस्थितिं वर्णयत ।

ಕಥಾಮುಖದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಶುಕದ ದುಃಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ.

Describe the plight of Shuka (Parrot) seen in Kathamukha.

III. ದ್ವಯೋ: लघुटिप्पणीं लिखत :

(2×4=8)

ಎರಡರನ್ನು ಕುರಿತು ಲಘು ಟಿಪ್ಪಣಿಯನ್ನು ಬರೆಯಿರಿ :

Write short notes on **any two** :

1) बाणभट्टः

2) शबरसेना

3) हारीतः

4) कथा-आख्यायिका ।

IV. एकस्य गद्यभागस्य अनुवादं कन्नडभाषया आङ्ग्लभाषया वा लिखत :

(1×6=6)

ಒಂದು ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿ :

Translate **any one** prose passage into **English** :

आसीत् अशेषनरपतिसमभ्यर्चितशासनः पाकशासन इवापरः चतुरुदधिमालामेखलायाः भुवो भर्ता, प्रतापानुरागावनत-समस्त-सामन्तचक्रः, चक्रवर्तिलक्षणोपेतः चक्रधर इव करकमलोपलक्ष्यमाण शङ्खचक्रलाञ्छनः हर इव जितमन्मथः, गुह इव अप्रतिहतशक्तिः कमलयोनिरिव विमानीकृतराजहंसमण्डलः, जलधिरिव लक्ष्मीप्रसूतिः, कर्ता महाश्चर्याणाम्, आहर्ता क्रतूनाम्, आदर्शः सर्वशास्त्राणाम्, उदयशैलो मित्रमण्डलस्य, वैन्य इव चापकोटि-समुत्सारित-सकलाराति कुलाचलो राजा - शूद्रको नाम ॥

अथवा

अपसृते च तस्मिन् स विहङ्गराजो राजाभिमुखो भूत्वा समुन्नमय्य दक्षिणं चरणम्, अति-स्पष्टवर्ण-स्वर संस्कारया गिरा कृतजयशब्दो राजानम् उद्दिश्य आर्यामिमां पपाठ -

स्तनयुगम् अश्रुस्नातं समीपतरवर्तिहृदयशोकाग्नेः चरति विमुक्ताहारं व्रतमिव भवत्तो रिपुस्त्रीणाम् ॥

V. चतुर्णां वाक्यानां सन्दर्भं विवृणुत :

(4×3=12)

ನಾಲ್ಕು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಂದರ್ಭ ವಿವರಿಸಿ :

Annotate **any four** of the following with reference to context :

- 1) चापकोटि-समुत्सारित सकलाराति कुलाचलो-राजा शूद्रको नाम।
- 2) एतदाकर्ण्य देवः प्रमाणम् इत्युक्त्वा विरराम ।
- 3) कथं वा पञ्जरबन्धनम्, कथं वा चण्डालहस्तागमनम् ।
- 4) अपां निधानं पम्पाभिधानं पद्मसरः।
- 5) मृगया कोलाहलध्वनिः उदचरत् ।
- 6) सलिलसमीपम् उपसर्तुं प्रयत्नम् अकरवम् ।

VI. संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत :

a) पञ्च वाक्यानां दोषं परिहरत :

(5×1=5)

- 1) मार्गस्य परितः वृक्षाः सन्ति ।
- 2) भवान् पाठं पठ ।
- 3) राजः विदुषां सम्मानं करोति ।
- 4) रामं नमः ।
- 5) जलस्य विना मीनाः न जीवन्ति ।
- 6) व्याघ्रेण बालिका विभेति ।
- 7) भीमस्य सह अर्जुनः गच्छति ।
- 8) गणेशस्य मोदकं रोचते ।

b) पञ्चानां लकार-पुरुष-वचनानि लिखत :

(5×1=5)

1) लिखसि	2) अपठत्
3) वदतु	4) करिष्यति
5) भवेत्	6) फलन्ति
7) अगच्छन्	8) पठामः

VII. संस्कृत भाषया अनुवदत :

(1×8=8)

ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿರಿ :

Translate into **Sanskrit** :

ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 'ಧೀರವೃತ್ತಿ' ಎಂಬ ಹೆಸರಿನ ಬಾಲಕನಿದ್ದನು. ಅವನು ಪ್ರತಿದಿನ ಪ್ರಾತಃ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮದಿಂದ ಹೊರಗೆ ವಾಯುವಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದನು. ಗ್ರಾಮದ ಸಮೀಪದಲ್ಲೇ ಒಂದು ನದಿಯು ಪ್ರವಹಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ನದಿಯ ತೀರದಲ್ಲಿ ಅವನು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ 'ರಕ್ಷಿಸಿ ರಕ್ಷಿಸಿ' ಎಂಬ ಆರ್ತನಾದವನ್ನು ಕೇಳಿದನು. ಆ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಲು ಜಲಮಗ್ನಳಾಗುತ್ತಿದ್ದ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀ ಕಂಡಳು. ತತ್ಕ್ಷಣ ಆ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸಿ ನದಿಗೆ ಧುಮುಕಿ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿದನು.

अथवा

In a village, there lived a boy by name 'Dhiravritti'. He used to go for a walk near the village. A river was flowing there. While he was walking on the bank of the river, he heard a voice crying "Save me, Save me". When he looked there he saw a women drowning in the water. Immediately he dived into the water and saved her.